Pensioenvragen? Veel antwoorden van je vakbond!

Nieuws maandag 24 maart 2025

In de vorige editie van Tribune gaven we al meer informatie over de specifieke wijzigingen die het federaal regeerakkoord wil aanbrengen in de pensioenen voor de openbare diensten. Hieronder brengen we nog extra informatie over meer algemene vragen.

1. Wat is de wettelijke pensioenleeftijd in 2025 en 2030?

De wettelijke pensioenleeftijd is de leeftijd waarop je sowieso met pensioen kan, onafhankelijk van het aantal loopbaanjaren op de teller. Wie met pensioen gaat op de wettelijke pensioenleeftijd is ook vrijgesteld van de pensioenmalus (zie verder).

- Sinds 1 januari 2025 is de pensioenleeftijd 66 jaar.
- Vanaf 2030 wordt de wettelijke pensioenleeftijd 67 jaar.

2. Wordt het vervroegd pensioen strenger?

Om op vervroegd pensioen te kunnen gaan, moet je een minimale loopbaanvoorwaarde vervullen. Dit wil zeggen dat je een minimum aantal jaren op de teller kan aantonen.

Het wordt evenwel strenger om een jaar te laten meetellen om in aanmerking te komen voor je pensioen. Vanaf 2027 telt een loopbaanjaar pas mee na 156 gewerkte of gelijkgestelde dagen (ziekte, werkloosheid, ouderschapverlof, zorgverlof), wat neerkomt op 6 maanden. Op dit moment volstaan 104 gewerkte of gelijkgestelde dagen, wat neerkomt op 4 maanden.

Het regeerakkoord stelt daarnaast dat het mogelijk zal zijn vanaf 60 jaar op pensioen te gaan als je 42 loopbaanjaren van minstens 234 effectief gewerkte dagen per jaar hebt.

In deze tabel zie je een overzicht van wat de loopbaanvoorwaarden zijn om vroeger op pensioen te kunnen gaan.

Leeftijd	Loopbaan	Aantal dagen per jaar te bewijzen
	42 jaar	met telkens 234 gewerkte dagen
60	of	of
	44 jaar	met telkens 156 gewerkte of gelijkgestelde dagen
	42 jaar	met telkens 234 gewerkte dagen
61-62	of	of
	43 jaar	met telkens 156 gewerkte of gelijkgestelde dagen
63-66	42 jaar	met telkens 156 gewerkte of gelijkgestelde dagen

Voorbeeld 1

Iemand kan op zijn 60ste met vervroegd pensioen, indien die persoon 42 loopbaanjaren kan aantonen waarin die minstens 234 dagen (of 9 maanden) heeft gewerkt. Dit wil zeggen dat die persoon op zijn 18de begon te werken en gedurende 42 jaar minstens 234 dagen per jaar werkte. Het moet dan gaan om effectief gewerkte dagen, want op basis van het regeerakkoord tellen gelijkgestelde periodes niet mee.

Voorbeeld 2

Iemand kan op zijn 60ste met vervroegd pensioen, indien die persoon 44 loopbaanjaren kan aantonen waarin die minstens 156 dagen heeft gewerkt of gelijkgestelde dagen kan doen gelden. Dit wil zeggen dat die persoon op zijn 16de begon te werken en gedurende 44 jaar elk jaar minstens 156 dagen kan aantonen dat die werkte of gedekt was door een gelijkgestelde periode (bv. 120 dagen werken en 36 dagen werkloos).

3. Kan ik deeltijds met pensioen gaan?

Het deeltijds pensioen bestaat nu niet. In de praktijk betekent dit dat je deels met pensioen bent en daarvoor een pensioenbedrag ontvangt en deels werkt en daarvoor een loon ontvangt. Volgens het regeerakkoord zal een mogelijke invoering van een halftijds pensioen ‘bestudeerd’ worden.

Het ABVV en de ACOD zijn geen voorstander van een halftijds pensioen, maar wensen vooral de landingsbanen breed toegankelijk te houden. In een landingsbaan verminder je dan de arbeidsduur met 1/5de of 1/2de tot op het moment dat je met pensioen gaat en voor de periodes dat je niet werkt ontvang je een uitkering via de RVA.

Het halftijds pensioen verschilt van de landingsbanen omdat de periode van het halftijds pensioen niet zou meetellen voor de verdere pensioenopbouw.

4. Tellen periodes van werkloosheid nog mee voor mijn pensioen?

Het hangt er van af. Werkloosheidperiodes die starten na de datum van het regeerakkoord (31 januari 2025) worden niet langer meegeteld tegen het laatst verdiende loon maar voor een ‘beperkt fictief loon’ (= het minimumjaarrecht). Momenteel is dat nog een gefaseerd systeem, waarbij de eerste periode van werkloosheid (12 maanden) een normaal fictief loon wordt toegekend en aan volgende werkloosheidsperiodes een beperkt fictief loon (minimum) Wanneer je kort werkloos bent, weegt dat nu dus minder zwaar door voor de berekening van het pensioenbedrag dan in de nieuwe plannen van de regering.

Als je echter al meer periodes gebruik maakte van de sociale zekerheid, kan het bovendien zijn dat periodes van werkloosheid niet meer meetellen. Het gewicht van de gelijkstellingen in de pensioenloopbaan wordt immers begrensd. Vanaf 2031 mag maximaal 20 procent van de loopbaan bestaan uit gelijkgestelde periodes. Bijvoorbeeld, wanneer je meer dan 50 procent van je loopbaan werkloos bent, zal de periode tussen de 20 en 50 procent (dus bijna een derde van je loopbaan) niet meegeteld worden voor je pensioen. Periodes van werkloosheid tellen ook niet als ‘effectieve tewerkstelling’ voor de toegang tot het minimumpensioen, voor de vrijstelling van de pensioenmalus bij vervroegd pensioen en voor het vervroegd pensioen op 60 jaar na 42 jaar effectieve tewerkstelling.

De begrenzing wordt gradueel ingevoerd vanaf 2027 en telt niet voor ziekteperiodes en zorgverloven.

5. Tellen periodes van ziekte of invaliditeit mee voor mijn pensioen?

De periodes arbeidsgeschiktheid tellen mee voor de pensioenopbouw, maar niet altijd voor de toegang. Arbeidsongeschiktheid telt niet als effectieve tewerkstelling voor het vervroegd pensioen op 60 jaar na 42 jaar loopbaan, of ook niet voor de bonus of malus. Door ziekte kan het dus dat je langer zal moeten werken, dat je minder snel je bonus opbouwt of dat je een malus toegepast ziet.

Het gewicht van de gelijkstellingen in de pensioenloopbaan wordt begrensd. Vanaf 2031 mag maximaal 20 procent van de loopbaan bestaan uit gelijkgestelde periodes. Die begrenzing wordt gradueel ingevoerd vanaf 2027. Zij telt niet voor ziekteperiodes en zorgverloven.

6. Wat is de pensioenmalus?

Als je het vervroegd pensioen wil opnemen, zal je vanaf 2026 rekening moeten houden met een pensioenmalus. Als je niet aan een strenge loopbaanvoorwaarde voldoet (35 jaar loopbaan met 156 effectieve arbeidsprestaties en 7.020 effectief gewerkte dagen), wordt het pensioenbedrag verminderd met 2 procent per jaar dat je het opneemt voor de wettelijke pensioenleeftijd. Iemand die onder deze voorwaarden op 63 jaar op vervroegd pensioen gaat verliest 8 procent van zijn pensioenbedrag. Vanaf 2030 is dit 4 procent per jaar en vanaf 2040 5 procent per jaar.

Naar schatting 26,7 procent van de werknemers heeft bij pensionering geen 35 jaar effectieve tewerkstelling, in grote meerderheid zijn dat vrouwen. Bij vervroegd pensioen heeft ongeveer 1 werknemer op 10 geen 35 jaar effectieve tewerkstelling, waardoor die de pensioenmalus aangerekend zal krijgen.

Periodes van ziekte tellen niet mee in de loopbaan voor de malus.

Wil je nog meer weten over de invloed die het federaal regeerakkoord heeft op jou? Bezoek dan regeerakkoord.info!